

محمد رضا روانشاد^۱

دکتر قدرت‌اله طالب‌نیا^۲

تاریخ پذیرش: ۸۹/۱۲/۱۹

تاریخ دریافت: ۸۹/۸/۲۰

چکیده

مدیریت سود و ساختار سرمایه یکی از موضوعات مهم راهبردی و رو به رشد برای همه شرکتها در سراسر جهان می باشد. مدیریت سود بعضی اوقات برای مدیران، داد و ستد مشخصی ایجاد می کند به گونه ای که سود در پایان سال مطلوب به نظر برسد. هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین مدیریت سود و ساختار سرمایه در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. برای مطالعه این تحقیق، اطلاعات مربوط به ۶۰ شرکت از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار طی سالهای ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶ مورد بررسی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده ها، از روش رگرسیون چند متغیره استفاده شد. در این پژوهش، ساختار سرمایه بعنوان متغیر وابسته و اقلام تعهدی اختیاری، ROA (نسبت بازده به مجموع دارائیهها) و ROE (نسبت بازده به مجموع حقوق حقوق صاحبان سهام) بعنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است. نتایج حاکی از آنست که اقلام تعهدی اختیاری و ROE دارای رابطه معنی دار منفی با ساختار سرمایه دارند. و ROA رابطه مثبت معنی داری با ساختار سرمایه در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران دارد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت سود، ساختار سرمایه، اقلام تعهدی اختیاری.

۱- کارشناس ارشد حسابداری- دانشگاه آزاد اسلامی واحد لارستان

۲- استاد یار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

مقدمه

پدیده مدیریت سود در طول نیم قرن اخیر، موضوع مورد علاقه ای برای محققین حسابداری و مالی بوده است، این پدیده به رفتار آگاهانه ای اطلاق می شود که به منظور کاهش نوسانهای دوره ای سود، شکل می گیرد.

از نظر استفاده کنندگان صورتهای مالی، به ویژه سرمایه گذاران، یکی از مهمترین جنبه های گزارشگری مالی شرکتهای سهامی، تعیین سود خالص است، زیرا از نظر هیئت مدیره و صاحبان سهام؛ سود خالص هر موسسه معیاری برای سنجش کارایی مدیریت موسسه می باشد. از طرفی ارزش بازار هر سهم و مبلغ سود هر سهم به مقدار سود خالص و روند سود آوری شرکت های سهامی در سال های متمادی بستگی دارد. افزایش سالیانه سود شرکت های سهامی موجب اطمینان سهامداران و جلب سرمایه گذاران جدید برای خرید سهام شرکت شده و بانک ها و سایر موسسات اعتباری برای اعطای وام، بیشتر ترغیب خواهند شد.

مدیریت سود زمانی رخ می دهد که "مدیران، قضاوت را در گزارشگری مالی و سازماندهی و رویدادها دخیل می کنند تا از این طریق با تحریف گزارشات مالی، بینش و استنباط سهامداران را نسبت به عملکرد اصلی و اقتصادی شرکت و نتیجه گیریهای مبتنی بر ارقام حسابداری گزارش شده، تحت تاثیر قرار دهند." (هیلی و وال، ۱۹۹۹) {۵}

اقدام به مدیریت سود، بطور بالقوه شفافیت عملکرد یا وضعیت مالی شرکت را تحت تاثیر قرار می دهد، به حدی که تصمیمات مرتبط با تخصیص منابع در نبود مدیریت سود متفاوت خواهد بود.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱- کشف و محدود کردن مدیریت سود

اکثر روش های مدیریت سود با بدهی های ناشی از دریافت کالا و خدماتی که وجه آن هنوز پرداخت نشده است، سر و کار دارند. آگاه بودن نسبت به سطح تعهدات در

شرکت‌های هم صنعت شرکت مورد رسیدگی و در خود آن شرکت، به ویژه چنانچه این تعهدات ماهیت اختیاری داشته باشند، از قبیل مواردی که بر اندوخته‌های جاری اثر می‌گذارند، یک ابزار تحلیلی برای حساب‌برسان به شمار می‌رود. در مورد تعهدات اختیاری سطوحی وجود دارد که به طور متوسط در یک صنعت و در یک شرکت "عادی" به نظر می‌رسد. سطح "غیر عادی" تعهدات اختیاری، بالاخص تعهداتی که سود و دارایی‌ها را افزایش می‌دهند، ممکن است نشان‌دهنده مدیریت سود از سوی شرکت باشد و حساب‌برس برای کشف آن قضاوت تخصصی یا حرفه‌ای اعمال کند و وجود آن کاملاً غیر قابل قبول است. همچنین باید بر شناسایی مناسب بدهی‌ها نیز توجه زیادی اعمال شود.

شناخت و آگاهی حساب‌برس از تعهدات و بالاخص تغییرات غیر موجه در تعهدات اختیاری در شناسایی و کشف مدیریت سود مفید است. ده سرنخ عالی برای کشف مدیریت سود به شرح زیر است:

- وجود مدیریت متقلب
- محیط کنترلی ناکافی و نامناسب
- تغییرات در حساب‌برسان، مشاوران قانونی برون سازمانی و مدیران مالی ارشد
- تغییر در اصول و برآوردهای حسابداری
- کسری زیاد در گردش وجوه نقد عملیاتی مرتبط با سود خالص
- ناهمخوانی اساسی بین رشد مطالبات و فروش
- ناهمخوانی اساسی بین رشد موجودی و فروش
- افزایش یا کاهش زیاد در سود ناویژه
- ثبت درآمد در حالیکه هنوز احتمال ریسک برای فروشنده وجود دارد
- وجود تعهدات و بدهی‌های احتمالی

۲- پیشینه تحقیق

داروق و دیگران {۱} (۱۹۹۸) مدیریت سود را در شرکت های ژاپنی مورد بررسی قرار دادند. آن ها علاوه بر فرضیه های بدهی، هزینه های سیاسی، و طرح های پاداش، فرضیه های ساختار مالکیت و تامین مالی داخلی با دستکاری سود ارتباط وجود دارد. اما فرضیه بدهی در شرکت های ژاپنی مورد تایید قرار نگرفت.

آدایشن {۷} (۲۰۰۵) تحقیقی در زمینه تاثیر افزایش عمده اهرم مالی بر مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار نیویورک انجام داد. نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد که افزایش عمده بدهی ها (اهرم) باعث کاهش رفتارهای فرصت طلبانه و همچنین موجب کاهش مدیریت سود در شرکت ها با جریان های نقدی آزاد بالا می شود. طبق نتایج این تحقیق، وجود بدهی باعث می شود که مدیران برای پرداخت اصل و بهره بدهی، جریان های نقد آزاد کمتری در دست داشته باشند. لذا نتوانند سرمایه گذاری های غیر بهینه انجام دهند.

وانگ و لوبو {۴} (۲۰۰۸) تحقیقی تحت عنوان "تاثیر کیفیت حسابرسی بر روی هزینه سرمایه سهام و مدیریت سود" بر روی دو گونه از شرکتهای چینی از جمله SOE و FOF انجام دادند. فرضیه این تحقیق به شرح زیر می باشد:

۱) تاثیر کیفیت حسابرسی بر روی هزینه سرمایه سهام برای شرکت SOE پایین تر از شرکت FOF می باشد.

۲) تاثیر کیفیت حسابرسی بر روی مدیریت سود برای شرکت SOE پایین تر از شرکت FOF می باشد.

برای آزمایش فرضیه ها از ۳۳۱۰ مشاهده طی سال های ۲۰۰۱ الی ۲۰۰۴ استفاده کردند. براساس نتایج به دست آمده آنها دریافتند که با بکارگیری حسابرسان با کیفیت بالا، کاهش ۴/۶ درصدی در هزینه سرمایه سهام نشان می دهد، حال آنکه تغییراتی که در هزینه سرمایه سهام در SOE نشان داده می شود قابل اغماض است.

همچنین آنها متوجه شدند زمانی که SOE و FOF هر دو از حسابرس با کیفیت بالا استفاده می‌کنند، کاهش مدیریت سود در FOF نسبت به SOE بیشتر است. صفدر حسین تهیر {۸} (۲۰۰۹) تحقیقی در خصوص مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار پاکستان (KSE) انجام داد. وی ۱۲۵ شرکت از شرکت‌های KSE را برای پژوهش خود انتخاب کرد. محقق برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از رگرسیون چند متغیره استفاده نمود و برای بررسی اندازه شرکت از لگاریتم طبیعی دارایی‌ها استفاده نمود. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که اقلام تعهدی اختیاری اثر ناچیزی روی نسبت‌های اهرمی دارد در حالیکه اندازه شرکت رابطه مثبت و معنی داری با نسبت‌های اهرمی دارد.

فرضیه های تحقیق

هدف از انجام این تحقیق رابطه بین مدیریت سود و ساختار سرمایه در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. فرضیه های تحقیق به شرح زیر می باشد:

فرضیه اول: بین اقلام تعهدی اختیاری و ساختار سرمایه شرکت رابطه معنی دار و مثبت وجود دارد.

فرضیه دوم: بین ROA و ساختار سرمایه شرکت رابطه معنیدار و مثبت وجود دارد.

فرضیه سوم: بین ROE و ساختار سرمایه شرکت رابطه معنیدار و مثبت وجود دارد.

روش های جمع آوری اطلاعات

این تحقیق مبتنی بر ارقام و اطلاعات واقعی بازار سهام و صورتهای مالی شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران می باشد. در این تحقیق اطلاعات مالی از صورت های مالی و یادداشت های همراه مربوط به شرکت های مورد مطالعه و با کمک لوح های فشرده

سازمان بورس اوراق بهادار تهران به دست آمده است و در نهایت به کمک نرم افزارهای تحلیل آماری، تجزیه و تحلیل داده ها صورت می گیرد.

روش تحقیق

روش این تحقیق، توصیفی از نوع همبستگی بوده و با توجه به اطلاعات به دست آمده از نظر نوع و تعداد، به صورت تحلیل تجمعی داده ها انجام گرفته است. در این تحقیق از اطلاعات تاریخی شرکت ها استفاده شده است. برای آزمون فرضیه های تحقیق نیز از روش رگرسیون و روش OLS در سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده گردیده است. به منظور جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از فایل فشرده که توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران منتشر شده است و همچنین نرم افزار spss نسخه ۱۵ نیز برای تحلیل داده ها به کمک آزمون های آماری مورد استفاده قرار گرفت.

ابزار تحقیق

داده های مربوط به ۶۰ شرکت عضو نمونه آماری تحقیق طی سالهای ۱۳۸۲ الی ۱۳۸۶، از بانک های اطلاعاتی موجود استخراج و به صفحه گسترده Excel منتقل شد. پس از انجام محاسبات لازم برای متغیرهای مستقل، این اطلاعات به همراه محاسبات متغیر وابسته برای آزمون های آماری مورد نیاز در فایل های مناسب ذخیره شد. سپس با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۵، تجزیه و تحلیل داده ها صورت گرفت.

جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش، کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. به علت گستردگی حجم جامعه آماری و وجود برخی ناهماهنگی ها میان اعضاء جامعه، شرایط زیر برای انتخاب نمونه آماری قرار داده شده است. شرایط یاد شده عبارتند از:

- (۱) سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفنده ماه هر سال باشد.
- (۲) شرکت طی سالهای ۸۲ تا ۱۳۸۶، تغییر سال مالی نداده باشد.
- (۳) اطلاعات مالی مورد نیاز، به ویژه یادداشت همراه صورتهای مالی به منظور استخراج داده های مورد نیاز از جمله حساب اقلام تعهدی اختیاری در دسترس باشد.

با توجه به شرایط یاد شده، منجر به انتخاب ۶۰ شرکت به طور تصادفی به عنوان نمونه آماری شد که داده های مربوط به مدیریت سود آنها از صورت های مالی به همراه یادداشت های همراه جمع آوری گردید.

روش محاسبه متغیرهای تحقیق

متغیرهای مستقل پژوهش عبارتند از:

اقلام تعهدی اختیاری (Discretionary Accruals):

در این تحقیق اقلام تعهدی اختیاری به شیوه دچو و همکاران که به مدل تعدیل شده جونز مشهور می باشد محاسبه می گردد. در این شیوه ابتدا کل اقلام تعهدی به شکل زیر محاسبه می شود:

$$TA = NI - CFO \quad (1)$$

که معرف:

TA (Total Accruals): کل اقلام تعهدی

NI (Net Income): سود خالص

CFO (Operating Cash Flows): وجوه جریان نقد حاصل از عملیات

سپس مدل زیر در مورد کل اقلام تعهدی در مقابل تغییر در فروش و نیز بهای تمام شده دارائیهای ثابت دوره، برازش می شود:

$$TA_{it} = a_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}} \right) + a_2 \left(\frac{\Delta REV_{it}}{A_{it-1}} \right) + a_3 \left(\frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} \right) + \Sigma_{it}$$

که در این رابطه :

TA_{it} : کل اقلام تعهدی در سال t برای شرکت i
 ΔREV_{it} : مبلغ درآمدهای سال t منهای مبلغ درآمدهای سال قبل برای شرکت i
 PPE_{it} : میزان اموال، ماشین آلات و تجهیزات در سال t برای شرکت i
 A_{it-1} : کل دارائی در پایان سال قبل برای شرکت i
 ضرایب a_1 و a_2 و a_3 ضرایب مدل جونز
 Σ_{it} : خطای مدل در سال t برای شرکت i

اقلام تعهدی غیر اختیاری (NDA) نیز از رابطه زیر به دست می آید:

$$NDA_{it} = a_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}} \right) + a_2 \left(\frac{\Delta REV_{it} - \Delta REC_{it}}{A_{it-1}} \right) + a_3 \left(\frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} \right) \quad (3)$$

که در این مدل ΔREC حساب های دریافتنی سال t منهای حساب های دریافتنی سال $t-1$ برای شرکت i بوده و a_1 ، a_2 ، a_3 نیز از طریق روش تخمین حداقل مربعات در مدل (۲) به دست می آیند.

اقلام تعهدی اختیاری (DA) نیز از به شرح زیر محاسبه می شود:

(۴)

$$DA_{it} = TA_{it} - NDA_{it}$$

ROA :: حاصل تقسیم سود عملیاتی بر متوسط دارائیهای شرکت

$$ROA = \text{Return} / \text{Total Assets}$$

ROE : حاصل تقسیم سود خالص قبل از مالیات بر متوسط حقوق صاحبان سهام شرکت

$$ROE = \text{Return} / \text{Total shareholder's Equity}$$

متغیر وابسته پژوهش عبارت است از :

در این پژوهش نسبت‌های اهرمی (ساختار سرمایه) بعنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است که از تقسیم مجموع بدهی به مجموع حقوق صاحبان سهام به دست می‌آید :

$$\text{Capital structure} = \text{Total Debt} / \text{Total Share's equity}$$

یافته های پژوهش

داده های مربوط به ۶۰ شرکت عضو نمونه آماری تحقیق طی سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶، از بانک‌های اطلاعاتی موجود استخراج و به صفحه گسترده Excel منتقل شد. پس از انجام محاسبات لازم برای متغیرهای مستقل و وابسته، اطلاعات لازم برای آزمون آماری مورد نیاز در فایل های مناسب ذخیره شد. نگاره شماره (۱) آمارهای توصیفی داده های مورد مطالعه را نشان می دهد.

نگاره شماره (۱): آمارهای توصیفی داده های تحقیق

ROE	ROA	اقلام تعهدی اختیاری	ساختار سرمایه	
2.96	/86	-90.85	/31	میانگین
2.58	/67	375.47	/096	انحراف معیار
1.00	/62	-3.83	/181	چولگی
-3.94	-1.00	-2364.00	/13	حداقل
10.81	2.89	941.75	/53	حداکثر

برای آزمون فرضیات به بسط معادله رگرسیون به شیوه ورودی می پردازیم . در این معادله ساختار سرمایه بعنوان متغیر وابسته و اقلام تعهدی اختیاری ، بازده روی مجموع

فرضیات آزمون معادله رگرسیون نیز بصورت زیر می باشند :

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_K = 0 \quad \text{تمامی ضرایب بتا به طور همزمان صفر هستند}$$

$$H_1 : \beta_i \neq 0 \quad i=1,2,\dots,m \quad \text{دست کم یکی از ضرایب غیر صفر است}$$

همانگونه که ملاحظه می شود، ادعا در فرض H_1 بیان شده است و در صورت پذیرش آن، چنین استنتاج می شود که دست کم یکی از متغیرهای مستقل مورد بررسی در مدل، دارای رابطه معنی داری با متغیر وابسته است. در صورتی که نتوان فرض صفر را رد کرد، هیچیک از متغیرهای مستقل مورد مطالعه، در سطح خطای مورد نظر، رابطه معنی داری با ساختار سرمایه نداشته اند.

نتایج بدست آمده از SPSS در رگرسیون به روش ورودی شامل موارد زیر است :

(۱) کلیه متغیرها، در مدل مورد استفاده قرار گرفته اند.

(۲) در هنگام استفاده از روش رگرسیون توجه به چند نکته ضروری است. اول اینکه نتایج حاصل از رگرسیون زمانی قابل اتکا است که مدل رگرسیون برازش شده، در کل معنی دار باشد. نگاره ANOVA در نگاره شماره (۲) و آماره F در این نگاره حاکی از معنی دار بودن این مدل در سطح اطمینان ۹۵٪ است.

نگاره شماره (۲) ANOVA(b)

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی df	میانگین مربعات	آماره F	Sig. میزان معنی داری
رگرسیون	۲۰۵	۳	۰۶۸	۱۲/۰۰۸	۰۰۰(a)
باقی مانده	۲۷۳	48	۰۰۶		
مجموع	۴۷۹	51			

a متغیرهای مستقل (مقدار ثابت) ROE,ROA,DA

b متغیر وابسته : ساختار سرمایه

مطلب مهم بعدی، استقلال اجزای خطا در مدل برازش شده است. برای آزمون این مطلب نیز از آماره دوربین- واتسون استفاده می شود. اگر این آماره حول و حوش عدد ۲ باشد، می توان بر این مطلب صحه گذاشت که اجزای خطا در این مدل همبستگی معنی داری با یکدیگر نداشته و رفتاری مستقل از هم دارند. همان گونه در نگاره شماره (۳) ملاحظه می شود این آماره به میزان ۲/۱۷۴ است که بسیار نزدیک به عدد ۲ است، بنابراین استقلال اجزای خطا در مدل برازش شده رگرسیون در این تحقیق تایید می شود.

نگاره شماره (۳): نتایج تحلیل رگرسیون

دوربین - واتسون	خطای استاندارد تخمین	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین R	ضریب همبستگی	Model
۲/۱۷۴	/۰۷۵	/۳۹۳	/۴۲۹	/655(a)	1

a متغیرهای مستقل: (مقدار ثابت)، ROE, DA, ROA

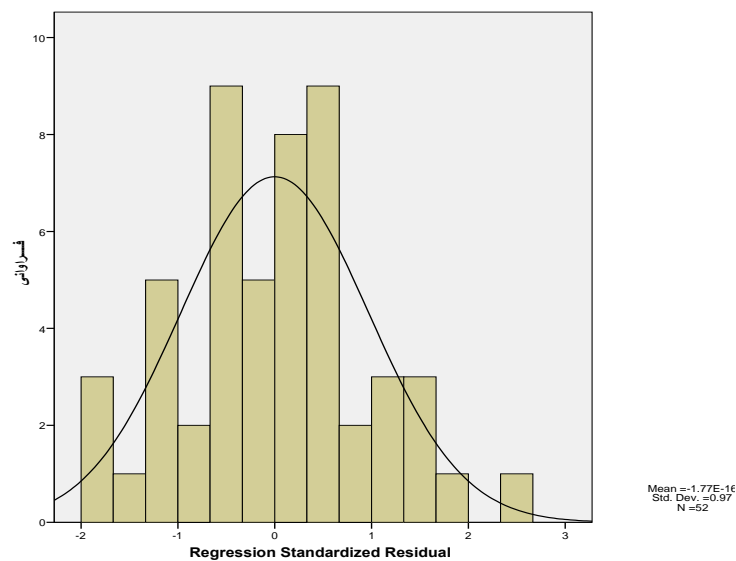
b متغیر وابسته: ساختار سرمایه

مطلب بعدی که توجه به آن در هنگام استفاده از روش رگرسیون اهمیت بسزایی دارد، نرمال بودن توزیع اجزاء خطا در مدل برازش شده است. بدین منظور از آزمون کلموگروف- اسمیرنف استفاده شد. نگاره شماره (۴) نتایج این آزمون را نشان می دهد. در این آزمون، فرضیه این گونه تعریف می شود که داده ها نرمال هستند. همان طور که ملاحظه می شود آماره Z در این نگاره بیانگر، نرمال بودن توزیع اجزا خطا در مدل رگرسیون برازش شده است.

نگاره شماره (۴) : نتایج حاصل از آزمون کلموگروف-اسمیرنف

آزمون کلموگروف - اسمیرنف		Standardized Residual
Normal Parameters(a,b)	میانگین	0/00
	انحراف معیار	/97
Most Extreme Differences	مطلق	/062
	مثبت	/062
	منفی	-/045
Kolmogorov-Smirnov Z		.445
Asymp. Sig. (2-tailed)		/989

نمودار شماره (۱) نیز حاوی منحنی توزیع این اجزا خطا است. شکل ظاهری، میانگین و انحراف معیار در این توزیع، صحنه ای بر نرمال بودن آن می گذارد.

نمودار ۱: منحنی توزیع نرمال اجزاء خطای مدل رگرسیون

همانطور که در نگاره شماره (۳) ملاحظه می‌شود ضریب تعیین تعدیل شده $(\bar{R}^2)$ ۳۹۳ بدست آمده است. این امر حاکی از آنست که مدل مورد استفاده حدود ۳۹ درصد از تغییرات در متغیر وابسته را توضیح می‌دهد. در واقع باقیمانده تغییرات در متغیر وابسته، به اجزای خطا مربوط است و از متغیرها و عواملی نشأت می‌گیرد که در این مدل در نظر گرفته نشده‌اند.

نتایج آزمون معادله رگرسیون به شرح نگاره شماره (۶) می‌باشد :

نگاره شماره (۶) : نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. error	Beta		
(Constant)	/246	/۰۲۱		11/548	/۰۰۰
DA	-5.52E-005	/000	-۰۲۲۴	-2/017	/049
ROA	/181	/035	۱/۰۲۱	5/168	/000
ROE	-/040	/008	-۰۹۴۲	-4/750	/000

(۴) مدل نهایی بر اساس ضرایب بدست آمده به شرح زیر می‌باشد :

$$Capitalstructure_{it} = /246 + (-5/52E - 005)DA_{it} + /181ROA_{it} - /040ROE_{it}$$

نتیجه گیری:

مدیران شرکت‌هایی که دستخوش یک افزایش عمده در ساختار سرمایه خود می‌شوند، از یک سو برای رعایت کردن شروط قراردادهای بدهی، نشان دادن وضعیت مطلوب عملکرد شرکت، مقاصد مالیاتی، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در شرکت و به تبع آن کاهش نرخ بهره اعتبارات دریافتی، اقدام به مدیریت سود می‌نمایند. از سوی دیگر افزایش ساختار سرمایه با کنترل شدید اعتبار دهندگان (از جمله حسابرسی سالانه، انتشار اطلاعات کامل، ...) مواجه خواهد بود. لذا مدیران کمتر قادر به مدیریت سود هستند و از آنجا که ضریب بتا منفی است افزایش ساختار سرمایه باعث کاهش مدیریت سود در شرکت‌ها می‌شود که منطبق با نتایج مطالعه آدایشن استدر این پژوهش به بررسی رابطه بین مدیریت سود و ساختار سرمایه در شرکتهای عضو بورس اوراق بهادار تهران پرداخته شد. در این بررسی ارقام تعهدی اختیاری، ROA و ROE بعنوان متغیر مستقل و ساختار سرمایه بعنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که ارقام تعهدی اختیاری و ROE با ساختار سرمایه دارای رابطه معنی‌دار منفی هستند و بین ROA و ساختار سرمایه رابطه مثبت معنی‌داری در شرکتهای عضو بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد.

پیشنهادات برای تحقیقات آتی

- (۱) بررسی رابطه بین مدیریت سود و مکانیزم کنترل داخلی می‌تواند موضوع مناسب و جالبی برای تحقیقات آتی باشد.
- (۲) در تحقیقات آتی می‌توان به بررسی روش‌های خاص مدیریت سود در رابطه با ویژگی خاص شرکت از جمله ساختار مالکیت پرداخت.
- (۳) مطالعه رفتاری تاثیرات کنترل نظارت روی مدیریت سود و انتخاب شیوه حسابداری می‌تواند برای تحقیقات آتی مفید باشد.
- (۴) پیشنهاد می‌شود تاثیر اعمال مدیریت سود بر برخی ویژگی‌های شرکت از جمله هزینه سرمایه مورد پژوهش قرار گیرد.

فهرست منابع

- 1) Darough, M. H. Pourjalali, and Saudagaran, S. (1998). *Earnings Management In Japanese Companies*, International Journal of Accounting, 33, 3, 313 – 334 .
- Degeorge ,F.,J. Patel and Zeckhauser(1999)."Earning Management to exceed thresholds."Journal of siness72.
- 2) Gunter Strobl(2008)."Earning manipulation and the cost of capital".Electronic copy available at <http://ssrn.com>
- 3) Hanwen chen,Yanyan Wang(2008)."Effects of audit Quality on cost of equity capital and earning management:evidence from chin".Electronic copy available at:<http://ssrn.com>
- 4) Healy,P.M.(1985)."The effect of bonus schemes on accounting decisions",Journal of Accounting
- 5) Mulford, C.W. and Comiskey, E. E. (2002). *The Financial Numbers Game – Detecting Creative Accounting Practices*, New York, John Wiley & Sons.
- 6) Odabashian, K.(2005). "The Effect of Large Leverage Increases on Opportunistic Behavior and Earnings Management",Ph.D.,University of Connecticut.
- 7) Safdar Hussain Tahir(2009)."Impact of earning management on capital structure of listed companies on Karachi Stock Exchange".Electronic copy available at:<http://ssrn.com>.
- 8) Yoon,S.S,& Miller(2002)."Cash from operation and earning management" *The International Journal of Accounting* ,395-412